

šolski praksi. Ta sistem bo deloval na več nivojih in bo zasnovan tako, da bo možno dodajati najrazličnejše podatke o posameznih elementih pokrajine. Prvi nivo temelji na digitalnem modelu reliefa z osnovno celico 100 x 100 m, drugi na osnovi kvadratov 1000 x 1000 m, ki so izvedeni iz prvega modela, tretji pa je nivo občin. Na prvi nivo je navezan sistem EHIŠ (Evidenca hišnih števil) s številnimi podatki o prebivalcih, na drugega pa centriodi naselij, na katere bomo priključili statistične podatke iz EHIŠ in podatke po naseljih (npr. popisi prebivalstva). Na tretji nivo so vezani podatki po občinah, trenutno okrog 150 osnovnih in preko 200 izračunanih podatkov.

Brane Pavlin (IGU) je priporočil uporabo letalskih posnetkov pri pouku geografije, zlasti pri domači pokrajini. Posnetki so že veliko lažje dostopni na občinskih geodetskih upravah.

V nadaljevanju se je razprava odvijala v dveh smereh:

- o materialnih in drugih možnostih šol za uporabo novih metod in
- kako rezultate znanstvenega dela prenesti v šole.

Rado Lipušček je povedal, da je veliko šol že prav dobro opremljenih z računalniki, bo pa potrebno več delati na poenotenju strojne in programske opreme, kar je bistveno za uporabnost računalnikov v šoli. Tudi veliko učiteljev je že usposobljenih za delo na računalnikih, za osnovno izobraževanje pa bi lahko boljše poskrbel tudi Zavod za šolstvo preko učiteljev računalništva na srednjih šolah.

Po mnenju Igorja Baharja je veliko problemov zlasti v osnovnih šolah. Obstaja sicer paket RAČEK z nekaj programi, vendar so učitelji povsem prepuščeni sami sebi. Pri pouku bi lahko računalnik uporabljali za ponazoritve, brskanje po podatkovnih bazah in pri raziskovalnem delu učencev, kjer bi se učenci pod vodstvom učitelja lahko naučili uporabljati to tehniko.

Janez Godnov je povedal, da je Zavod za šolstvo že začel s tovrstnim usposabljanjem učiteljev, vendar je treba izdelati premišljen koncept izobraževanja in ugotoviti, do kod je treba učitelje enotno izobraziti, da bodo lahko samostojno delali.

Marjan Luževič je menil, da obstaja določen strah učiteljev pred računalnikom, ki ga bomo odpravili s tečajji osnovnega opismenjanja. Pri tem ne smemo predolgo oklevati, saj je že danes možno uporabljati precej stvari. Računalnike in druge izdelke sodobne tehnologije moramo uporabljati tudi v šoli, ker je to zelo pomembno tudi za afirmacijo stroke v celoti.

Dr. Andrej Černe je kot predstojnik Oddelka za geografijo sprejel pobudo, da kot kadrovska šola v pove-

zavi z drugimi ustanovami organizirajo tečaje računalništva, bodisi v okviru permanentnega izobraževanja, bodisi kako drugače.

Mag. Vlado Drozg je opozoril na dve plati uporabe računalniških metod in posvaril raziskovalce pred pretiranim pragmatizmom, ki se oplaja ob računalniških metodah. Analiza je nujno potrebna za čimbolj jasne zaključke, vendar sinteza kot višek geografskega proučevanja ni kompilacija analitičnih podatkov, marveč višja kvaliteta, za katero je potreben določen vrednostni sistem, čvrsta filozofska izhodišča vede in jasno definirani smeri raziskave. Sinteza je nova kategorija, ki odgovarja splošnim odnosom v pokrajini in ta splošna vprašanja niso obvladljiva z računalniškimi metodami.

Dr. Igor Vrišer je govoril o nekaterih problemih, ki zaenkrat zavirajo širšo uporabo računalnikov v geografiji. Predvsem zahtevajo veliko časa za uvajanje in nato spremljanje hitrega razvoja, po drugi strani pa nam z modeli, ki niso geografski, ukleščajo mišljenje in povzročajo določeno mehaničnost mišljenja. Računalniške metode dela zahtevajo dobro poznavanje matematičnih in statističnih metod, ki pa ne ustrezajo povsem geografiji in bo treba razvijati posebne geografske metode in tu smo spet pri vprašanju sinteze, ki je bistvena za geografijo.

Okrogla miza je torej nakazala določene možnosti, predvsem pa veliko potrebo in želje po uporabi metodoloških novosti v raziskovalnem delu in v šolah. Zaradi pomanjkanja časa smo se posvetili predvsem uporabi računalnikov, o videotehniko nismo govorili veliko tudi zato, ker so se stvari že premaknile na bolje. Potrebno bo investirati precej časa in sredstev v osnovno računalniško izobraževanje učiteljev in povezati vse geografske ustanove z namenom poenotenja podatkovnih baz in programske opreme za potrebe naših šol.

**PROF. DR. JULIJ TITL - ZASLUŽNI
ČLAN EVROPSKE AKADEMIJE**
Milan Natek

Dne 9. aprila 1990 je Senat Evropske akademije književnosti, znanosti in umetnosti (ACCADEMIA D'EUROPA DI LETTERE, SCIENCE ED ARTI), ki ima sedež v Neaplju (Napoli), izvolil dr. Julija Titla, univ. prof. v pokoju, za njenega zaslužnega člana - akademika.

Evropska akademija, ki je bila ustanovljena z namenom, da bi sodelovala pri zblizevanju in povezovanju uglednih in priznanih pisateljev, znanstvenikov in umetnikov v duhu Zedinjene Evrope, deluje pod pokroviteljstvom Evropskega parlamenta. Ne glede na raso ali religi-

jo se za člana Akademije lahko izvolijo tisti evropski intelektualci, ki se odlikujejo s svojim kvalitetnim delom na področju znanosti in umetnosti.

Svečana podelitev diplom novoizvoljenim članom je bila v Neaplju (Castello Angioino) v nedeljo, 10. junija 1990. Listino o izvolitvi za zaslužnega člana Evropske akademije je dr. Juliju Titlu izročil podpredsednik Evropskega parlamenta João Cravinho iz Portugalske. V obrazložitvi je zapisano, da je dr. Julij Titl s svojim temeljitim znanstvenoraziskovalnim delom na področju geografije, zlasti pri preučevanju Koprškega primorja in njegovega podeželja, obogatil znanstveno misel z novimi pogledi in spoznanji o razvoju pokrajine.

K visokemu, uglednemu in zaslužnemu priznanju, ki ga je prejel prof. Julij Titl, iskreno čestitamo tudi njegovi kolegi in slovenski geografi.

NOVA PRIDOBITEV ZEMLJEPISNEGA MUZEJA SLOVENIJE

Bibijana Mihevc

Obveščamo vas, da smo 22.10.1990 v pritličju hiše na Trgu francoske revolucije 7. odprli novi razstavni prostor Zemljepisnega muzeja pri Inštitutu za geografijo Univerze v Ljubljani. Prav gotovo smo s prostorom, ki ima neposredno povezavo z ulico, postali bolj dostopni in ne nazadnje smo končno dobili prostor, ki je veliko primernejši za opravljanje razstavnega dela muzejske dejavnosti kot dosedanj v drugem nadstropju iste hiše.

Kaj si lahko trenutno ogledate v novem razstavnem prostoru? Še vedno je naša osnovna dejavnost razstavna dejavnost. Ob otvoritvi prostora smo odprli razstavo Načrti Ljubljane in njena podoba od 17. stoletja do danes. Razstava predstavlja kratek pregled načrtov in podob Ljubljane zadnjih 300 let. Zlasti za šolske skupine je pripravljeno vodstvo s krajšim predavanjem o razvoju Ljubljane in načinu prikazovanja le-tega na starih mestnih načrtih. Razstava bo odprta do 31.1.1991.

Otvoritev razstave sta pospremila tudi ponatisa Florijančičeve (1744) in Dežmanove (1830) Ljubljane, ki ju poleg Valvazorjeve vedute lahko dobite v našem muzeju, ter komplet diapozitivov s podobami načrtov Ljubljane iz raznih obdobij. Če bo ugodno rešena naša prošnja na TV Slovenija, si bo v kratkem moč ogledati tudi video film o Ljubljani iz serije oddaj Naselbinska kultura na Slovenskem.

Strogo muzejsko dejavnost pa smo s pridobitvijo novega prostora razširili še na možnost nakupa:

- literature za področje geografije in sorodnih ved (strokovna in poljudna literatura, revije, zborniki, turistični

vodiči itd.),

- kart (topografskih, tematskih) in atlasov domačih in tujih založnikov,
- razglednic, koledarjev, ponatisov starih kart,
- video kaset (Soča, Slovenija) in možnost ogleda nekaterih video filmov z geografsko vsebino,
- možnost ogleda diapozitivov o Himalaji in Koprskem primorju (projekciji sta opremljeni z zvočnim komentarjem).

Po dogovoru organiziramo za šolske skupine:

- predavanje o razvoju kartografije v svetu in pri nas (historični pregled)
- pomoč pri organizaciji naravoslovnih dnevov v kraških Dimnice ali na terenu v Sečoveljskih solinah.

Poleg tega posredujemo informacije o delovanju ZGDS in posameznih GD, informacije o programu predavanj, ekskurzij, prireditev itd.

Za mesec december se z avtorjem Brankom Korošcem dogovarjamo za promocijo njegovega novega dela o Ljubljani, ki bo v kratkem izšlo pri Mladinski knjigi. Datum bo objavljen v sredstvih javnega obveščanja.

V drugi polovici meseca decembra bomo skupaj z ostalimi inštitucijami in ustanovami na Trgu francoske revolucije popestrili praznično vzdušje. V teh dneh bodo vrata našega muzeja odprta od 9 do 13 in od 15.30 do 20 (sedaj od 9 do 13 in od 15.30 do 18.30).

Kako naprej? Kaj vam bomo ponudili v naslednjem letu? Zgoraj omenjene dejavnosti bomo nadaljevali in širili v okviru prostorskih možnosti. Glede naše osnovne dejavnosti - razstav, pa je Strokovni svet Zemljepisnega muzeja na svoji seji 23.10.1990 sprejel sklep o razpisu, ki je objavljen v nadaljevanju. Gre namreč za to, da želimo poleg postavitev razstav Zemljepisnega muzeja odpreti vrata za vsa dogajanja v geografiji in dati možnost vsem geografskih inštitucijam in posameznikom, da v obliki razstav, predavanj, okroglih miz predstavijo širšemu občinstvu rezultate svojega dela, aktualne teme v geografiji ipd. O dogajanjih, novih razstavah itd. vas bomo sproti obveščali v GO in v sredstvih javnega obveščanja.

Vse informacije dobite na telefonski številki 213-537 ali 213-458, še bolje pa je, da nas obiščete na Trgu francoske revolucije 7, vsak dan med 9 in 13 ter 15.30 in 18.30 uro. Veseli bomo vaših mnenj, predlogov in dogovorov za skupno sodelovanje.

VABILO K SODELOVANJU Z ZEMLJEPISNIM MUZEJEM V LETU 1991

Bibijana Mihevc

Strokovni svet Zemljepisnega muzeja je na svoji seji